

XUNTA
DE GALICIA

INSTITUTO DE EDUCACIÓN
SECUNDARIA VAL DO ASMA
(Chantada)
27003175

Plan de biblioteca IES VAL DO ASMA

INDICE

1. INTRODUCCIÓN E XUSTIFICACIÓN DO PLAN DE BIBLIOTECA
 - 1.1 Biblioteca escolar e relación co Plan de Lectura de Centro
2. PUNTO DE PARTIDA
3. OBXECTIVOS, ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS E COMPETENCIAS CLAVE
 - 2.1 Obxectivos
 - 2.2 Estratexias Metodolóxicas
 - 2.3 Competencias Clave
4. DINAMIZACIÓN
 - 4.1. Actuacións máis destacadas a realizar
5. TIPO DE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO PREVISTO
 - 5.1 Xestión Técnica e Organización
 - 5.2 Outras Actuacións relacionadas coa Dinamización
 - 5.3. Formación de Usuarios
 - 5.4. Educación para o Acceso á Información
6. FOMENTO DA LECTURA
7. APOIO AO DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO DE LECTURA E OUTROS PROGRAMA E A OUTROS PROGRAMAS E PROXECTOS DE AULA/CENTRO
8. APOIO AO ESTUDO OU OUTRAS ACTIVIDADES DESDE A BIBLIOTECA PARA A COMPENSACIÓN DAS DESIGUALDADES SOCIAIS
9. ACCIÓN PARA A INTEGRACIÓN DA CULTURA IMPRESA E DIXITAL
10. DIFUSIÓN DOS RECURSOS DISPOÑIBLES NA BIBLIOTECA
11. HORARIO PREVISTO DE ATENCIÓN ESPECÍFICA E PERSOAL DO EQUIPO DA BIBLIOTECA
12. CRITEROS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

1. INTRODUCCIÓN E XUSTIFICACIÓN DO PLAN DE BIBLIOTECA

Situada no andar baixo do edificio principal, a Biblioteca do Val do Asma conta cun espazo moi limitado –abarca uns 52 m²–, razón pola que ao longo dos cursos foi ampliado cunha zona de lectura externa con acceso a revistas e xogos educativos, un expositor de 'Novidades e Recomendación' e un taboleiro de anuncios, así como a creación e actualización das Bibliotecas de Aula nos cursos da ESO e da FP Básica, desde o ano escolar 2017-2018. Tamén se ubicaron os fondos menos utilizados sendotrasladados ao salón de actos do centro a mobiliario axeitado para a súa consulta.

A Biblioteca conta cun amplo abano de oferta informativa, con fondos que van desde o literario e o científico até o mundo da música, do cine, dos deportes, da arte...; fondos que atinxen a todos os niveis e cobren desde as necesidades puramente lúdicas –ler polo pracer de ler– até as necesidades de documentación e consulta, pasando polas de atención específica (para alumnado con NEE). Así mesmo, desde a súa apertura procúrase unha política de adquisicións que persiga o reequilibrio dos fondos existentes, conseguindo unha porcentaxe axeitada de libros de ficción e de non ficción, e de material non bibliográfico–, a atención das necesidades dos distintos departamentos –os itinerarios lectores de cada un deles son sumamente importantes– e a actualización dos fondos, coa adquisición de material de interese tamén para adultos. Todos estes fondos están organizados co programa MEIGA e ordenados seguindo a Clasificación Decimal Universal (CDU).O catálogo publícase semanalmente para mantelo sempre actualizado.

O fomento da lectura activa e a adquisición de competencias clave na procura de información seguen a ser algunhas das principais preocupacións do Val do Asma respecto do seu alumnado, un alumnado inqueda, curioso, activo, desexoso de atopar respostas ás numerosas preguntas que formula, pero condicionado nesa busca por un formato tradicionalmente imposto co que non sempre ou non todos se senten cómodos abondo. Neste senso, a Biblioteca quere responder realmente ás súas necesidades, mais tamén aos seus intereses, fomentando un alumnado sensible e crítico, conectado intelectual e formalmente cunha realidade á que, como suxeitos activos que son, estudarán, moldearán e transformarán.

Porén, non é esta unha tarefa doada, de aí a necesidade de implicación dunha comunidade educativa que debe coñecer e aproveitar ao máximo as ferramentas que o centro pon á súa disposición, así como a súa utilidade. Neste senso, a mobilidade e a adquisición de novos fondos seguirá a ser vital para responder ás demandas e intereses de toda a comunidade e será fundamental para manter viva, útil e actual a nosa Biblioteca.

1.1. Biblioteca escolar e relación co Plan de Lectura de Centro

Plan de Biblioteca e Plan de lectura de Centro están concibidos desde o IES Val do Asma en estreita relación, constituíndo un todo. De feito, o actual Plan de lectura di de forma específica que "conseguir un bo hábito lector é un dos fins máis importantes do Plan de lectura de Centro en que se insire [o

Plan de Biblioteca], pois a lectura é fonte de gozo e medio único para facilitar o acceso do alumnado á cultura", contando así cun apartado específico nel.

A Biblioteca está presente nel de forma explícita e implícita desde a primeira liña, conformando un importante eixo arredor do que planificar actividades relacionadas coa lectura en todos os seus formatos que impliquen a todos os membros da comunidade educativa, pero tamén fomentando o seu espazo como punto de reunión para a elaboración de traballos utilizando os seus fondos documentais, como ambiente de estudo, invitando á concentración e á reflexión, e como eido de fortaleza da creatividade, da liberdade e mesmo, por que non, de certa irreverencia.

2. PUNTO DE PARTIDA

Ao longo dos anos o espazo da Biblioteca foi sometido a un proceso de limpeza e reestruturación, e os libros dos andeis a un proceso de recolocación e ordenamento. Así mesmo, fixéronse cambios significativos no tocante á distribución do espazo para dar cabida ás novas adquisicións, á sección de educación que ata eses momentos estaba ubicada na sala de profesores e que se enriqueceu con fondos sobre educación para pais, e a unha nova sección dedicada ao turismo. No tocante á sección de cinema, películas e documentais en formato VHS foron obxecto de expurgación, mais os considerados imprescindibles pasáronse a DVD.

Ademais, ao longo de todos estes anos leváronse a cabo numerosas actuacións que de xeito progresivo serviron non só para acadar os obxectivos propostos en cada unha das etapas vividas, senón tamén para facer efectiva a dinamización da biblioteca. Unha dinamización que, téntase, repercute tamén –non podería ser doutro xeito– na dinamización do propio centro educativo no que se inscribe. A continuación destacamos só algunhas delas:

a. Creación dun grupo de apoio á Biblioteca. Integrado por alumnado voluntario coñecedor das Normas de Uso da Biblioteca e da CDU, o grupo de apoio encárgase de fomentar o uso responsable dos recursos da biblioteca con campañas informativas para o alumnado do centro, propón actividades, fai suxestións de lectura e de adquisición de novos fondos, etc.

b. 'Hora de Ler'. Pensada para o alumnado da ESO e da FP Básica co obxectivo de mellorar o seu comportamento lector, e respondendo aos intereses de lectura propios dos lectores, a Hora de Ler facilitoulle ao noso alumnado ao longo dos últimos oito cursos a posibilidade de ler en silencio, durante 30 minutos ao día, o libro que quixese.

c. Exposicións Temáticas.

d. Día do Libro.

e. Conmemoración do 25 N. Como exemplo fixéronse entre outras actividades, un vídeo que se subiu ás redes coa canción de Aitana " ni una más", a elaboración dun cartel coa forma da palabra NON con fotografías de toda a comunidade educativa.

f. 'Lectómetro'. Con este nome púxose en marcha un concurso interno de

fomento da lectura que consiste en ir "medindo" as lecturas que cada inscrito facía, con aportacións ao blog da biblioteca sobre as mesmas.

g. Día de Rosalía. Con actividades como adornar todos os muros e teitos do centro con estrelas que levaban versos de Rosalía.

h. Revista Escolar. Desde fai anos vense elaborando a revista escolar co nome de " Camiñantes".

i. Día das Letras Galega.

j. Blogue Biblioasma.

k. Club de lectura.

l. Plambe. Solicitud en varias convocatorias.

Esta pequena mostra das actividades realizadas desde a BiblioAsma poñen de manifesto dúas cousas esenciais no xeito en que o IES Val do Asma entende o papel da Biblioteca, a relación con ela e a relación que esta debe manter co funcionamento do centro no que se integra. Por unha banda, que a Biblioteca do Val do Asma debe ter autonomía e integridade de seu, e que para iso resulta básico o seu enriquecemento constante con material, instrumentos e fondos bibliográficos que respondan ás necesidades educativas do alumnado e do profesorado; por outra banda, que a Biblioteca debe constituír unha área activa e inqueda, que sexa quen de transmitir de forma atractiva a esencia do coñecemento do que é acreedora, constituíndose nun foro onde celebrar acontecementos culturais de interese para o alumnado e a comunidade, ao mesmo tempo que fomenta hábitos lectores tanto recreativos como formativos. Pártese, xa que logo, do individual para acceder e potenciar o colectivo, tal e como acontece na propia sociedade. Así, como en toda sociedade activa, moderna e eticamente madura que se prece, o IES Val do Asma avoga pola responsabilidade do individuo/departamento/biblioteca –as normas da Biblioteca recóllense no Anexo 1– para que esa responsabilidade reverta no bo funcionamento do centro/sociedade.

3. OBXECTIVOS, ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS E COMPETENCIAS CLAVE

3.1. Obxectivos

Os obxectivos a acadar a través do actual Plan de Biblioteca non dan as costas aos incluídos no Plan de lectura de Centro, co que está totalmente imbricado, senón que afonda neles e poténcios. Algúns deles recóllense e reformúlanse a continuación:

- Potenciar o uso da biblioteca escolar como un recurso específico e como centro de traballo, de estudo e de acceso a todo coñecemento, ben en soporte tradicional, ben en soporte dixital.
- Seguir a reactivar o ambiente da Biblioteca para que o alumnado se achegue a ela na procura de respostas e para fomentar a creación en liberdade.

- Seguir a formar ao alumnado nos conceptos básicos de busca e ordenación, de xeito que adquiran a competencia suficiente para localizar a información, así como seleccionala e interpretala criticamente.
- Favorecer a participación dos distintos membros da comunidade educativa nas distintas actividades promovidas, co obxecto de fomentar entre o alumnado un hábito de lectura froito do gozo e proveitoso en si mesmo.
- Manter os fondos bibliográficos debidamente catalogados, organizados e actualizados.
- Ampliar e actualizar os fondos bibliográficos, prestando especial atención ás suxestións que o alumnado irá facendo ao longo dos cursos, tanto en galego como nos demais idiomas que se imparten no centro.
- Potenciar o espazo dedicado á Biblioteca na web do instituto.
- Seguir dando apoio aos membros da comunidade escolar á hora de acadar os obxectivos do proxecto educativo do centro, especialmente os vencellados ás competencias clave no marco do Plan de Lectura.
- Fomentar o club de lectura coma canle de comunicación para toda a comunidade educativa.

3.2. Estratexias Metodolóxicas

Desde o paradigma inclusivo e integrador, cunha práctica pedagóxica baseada en proxectos e á procura de competencias que permitan transferir o aprendido á aplicación práctica, empregando as novas tecnoloxías como ferramenta pedagóxica, pero sen descoidar nin o máis mínimo o tipo de lectura en formato tradicional, avogamos por un coñecemento global, non estanco. Estes son os eixos vertebradores da nosa proposta metodolóxica, sobre os que se asentan as principais actuacións do actual Plan de Biblioteca. No deseño deste plan téntase ter en conta a propia experiencia vital e intereses do alumnado do centro coa intención de fomentar unha participación máis sensible a través desa potente ferramenta que constitúen as tecnoloxías da información e a comunicación. Unha ferramenta cun uso que non conforma o fin último, mais si constitúe unha arma poderosa e atractiva da que hai que saber obter proveito, en primeiro lugar, como medio de acceso ao saber e, en segundo lugar, como medio potenciador do querer saber.

Pero o plan non quere quedar aí, porque non concibe as TIC como meras ferramentas de "acceso a", e isto está estreitamente relacionado coa idea arredor da que xira a selección das actuacións programadas: non se trata de que o noso alumnado se achegue sen máis ao coñecemento, senón de que sexa quen de construír coñecemento. E para iso consideramos necesario potenciar unha actitude crítica construtiva fundamentada no peso dunha boa argumentación.

Agora ben, as argumentacións de peso sono só si se sustentan sobre un coñecemento sólido, e a solidez do coñecemento está estreitamente

relacionada coa interacción dos seus diferentes campos.

A este tipo de estratexias metodolóxicas contribúe o deseño e a posta en marcha das actuacións programadas que se recollen para cada curso escolar e que se recollen na Concreción Anual do Plan de Biblioteca.

3.3. Competencias Clave

O proxecto proposto e os obxectivos que se tentan acadar con el, permitirán traballar a adquisición das Competencias Clave a través da metodoloxía e as actuacións propostas:

Competencia en Comunicación Lingüística e Competencia Plurilingüe. Nestas competencia trabállase en todas as actuacións propostas nas que se fomenta o uso da lingua, tanto galega como castelá, así como de linguas estranxeiras como instrumento de comunicación e expresión, a dominar en todas as súas facetas de comprensión, execución e reflexión. Porque a creación de sentido servíndose da linguaxe é unha necesidade instrumental vital para dotar, ao outro e ao mundo, e dotarnos a nós mesmos de significado.

Competencias Matemática e en Ciencia, Tecnoloxía e Enxeñaría. Consideramos vital dotar o alumnado da habilidade de coñecer e empregar métodos dedutivos e indutivos, e que sexa quen de recoñecer neles ferramentas do saber, co obxectivo de abordar un razoamento construtivo.

Competencia Dixital. O enriquecemento da Biblioteca con fondos dixitalizados permitirá ao alumnado do centro buscar, obter e procesar información que poderá transformar en coñecemento a través das TIC. Seguir avanzando no uso do Blogue da BiblioAsma e seguir coa sección que ten a nosa biblioteca nas redes sociais: TikTok, Instagram e Facebook e outras que poidan aparecer no futuro.

Competencia Persoal, social e de aprender a aprender e Competencia Cidadá. Tal e como se apunta no arranque deste documento, desde a Biblioteca quérese fomentar un alumnado sensible e crítico, conectado intelectual e formalmente cunha realidade á que, como suxeito activo que é, deberá estudar, moldear e transformar. Neste senso, todas as actuacións propostas aspiran a iso, desde as que potencian a análise, de forma e fondo, da obra literaria e gráfica dos autores propostos polo propio alumnado para traballar no Club de Lectura ou dos que se pensará para facer unha visita ao centro para intercambiar impresións co alumnado, ata as que invitan ao alumnado a influír na súa contorna dando a coñecer a súa opinión sobre obras lidas.

Orientar e guiar o noso alumnado é gratificante, mais non resulta satisfactorio se non conseguimos que este sexa quen por si mesmo de seguir aprendendo de forma eficaz e autónoma ao longo da súa vida. Nas actividades que se propoñan cada curso escolar téntase fomentar ese espírito.

Competencia emprendedora. Non desexamos un alumnado pasivo, senón activo e independente, cuns valores e actitudes persoais responsables cara ao seu propio proceso de aprendizaxe; un proceso do que se sinta e sexa protagonista, cos riscos, todos eles necesarios, que iso significa. Desexamos que o alumnado do Val do Asma dea un paso adiante neste senso e a posta en marcha das actuacións deste proxecto é un bo momento para iso.

Competencia en Conciencia e Expresión Culturais. Nada mellor que fomentar un alumnado competente cultural e artisticamente, e este é tamén o obxectivo dalgunhas das actividades que se propoñerán anualmente desde a Biblioteca. É o caso das actividades que se programarán para conmemorar como por exemplo o día das Letras Galegas, a cargo do departamentos como o Lingua Galega e do equipo de Normalización Lingüística, pero coa colaboración do departamento de Lingua Castelá e da Biblioteca, a promoción e animación a participar en concursos de creación literaria, ou a posibilidade de colaborar co departamento de Lingua Galega nun obradoiro de creación literaria., entre outras que se consideren adecuadas a cada curso escolar.

4. DINAMIZACIÓN

4.1. Actuacións máis destacadas a realizar

Ademais dalgunhas das actividades xa realizadas ao longo de distintos cursos lectivos, entre as actuacións máis destacadas programadas para acadar os obxectivos propostos no marco do actual proxecto atópanse as que se recollen a continuación:

- a.** Creación de xogos e xincanas . Como forma de contribuír ao achegamento do alumnado ao mundo das letras propónse a elaboración destes xogos e xincanas por parte do alumnado de distintos niveis, aínda que no seu proceso de creación e instalación –o ideal sería instalalos nunha zona de paso para que tivese acceso a ela todo o mundo que se achegue ao instituto– é necesaria a implicación do maior número de alumnos/as, así como de profesores/as.
- b.** Encontro con Autores. Programar encontros con autores desenvolva a súa obra no ámbito da literatura ou de calquera disciplina do que teña fondos a nosa Biblioteca. A idea é invitar ao instituto a un autor e/ou ilustrador que participe nunha charla-coloquio co alumnado do centro, co que previamente se terán traballado diferentes aspectos da súa obra. A época máis axeitada é no segundo trimestre do curso, en función da dispoñibilidade do autor proposto.
- c.** 'Lectómetro'. Cada un dos membros da comunidade educativa poderá colgar no espazo bautizado co nome de Lectómetro –un taboleiro de lecturas disposto con esa finalidade nunha zona específica da Biblioteca, na súa versión tradicional, pero tamén na web do centro, na súa versión dixital– as

súas impresións sobre os libros lidos, realizando unha recomendación argumentada dos que máis lle gustaron. Deste xeito, será o propio alumnado principalmente, incitado polo docente, quen mova cos seus comentarios á participación na lectura e, sobre todo, ao intercambio de ideas sobre as mesmas, fomentando con esta medida no só o hábito de lectura senón tamén a autonomía e iniciativa persoal. Temporalización: todo o curso.

d. Club de Lectura. Biblioteca de forma específica, impulsará o seu Club de Lectura ao que se invitará a participar a todo o alumnado da ESO e da FP Básica. Para unha mellor organización do club estableceranse dúas liñas de actuación: unha para os cursos de 1.º e 2.º da ESO, e outra para 3.º e 4.º da ESO así como para a FP Básica. Así mesmo, farase preciso o compromiso dunha parte do profesorado. As reunións dos membros do club de lectura celébranse na Biblioteca segundo o calendario establecido nas normas de funcionamento do Club de Lectura, e tentarase fomentar a lectura en galego, pero tamén nas outras linguas que se imparten no centro.

e. Mesas temáticas. Seleccionar obras para elaborar mesas temáticas vinculadas con celebracións, acontecementos ou peticións dos usuarios. Estas mesas poden ser tanto físicas como virtuais. Temporalización: todo o curso.

f. Ademais celebraranse anualmente as seguintes datas:

Día das Bibliotecas (24 de outubro

Samaín

Día da infancia (20 de novembro).

Día contra á Violencia de Xénero (25 de novembro

Nadal

Día de Rosalía (23 de febreiro

Día da Muller (8 de marzo)

Día do teatro (27 de marzo

Día do Libro Infantil e Xuvenil (2 de abril

Semana do Libro (semana do 23 de abril

Semana das Letras Galegas (samana do 17 de maio

Club de lectura

E todas as demais conmemoracións marcadas polo calendario que podan ser de interese e propostas desde calquera colectivo da comunidade educativa

do centro.

Así tamén serán de interese as seguintes actividades:

- Seguir a fomentar o Club de lectura
- Visibilizar ás mulleres do entorno: nais, veciñas, profesoras...
- Exposicións fotográficas e artísticas no centro.
- Sesións de cinema.
- Mostra de libros adaptados ás conmemoracións.
- Recomendacións lectoras para as diferentes vacacións entre trimestres (Blogue).
- Seguir co buzón de suxerencias literarias para que consten por escrito as peticións.
- Realización de talleres literarios.
- Difusión da revista escolar " Camiñantae".

Así mesmo, prestarase especial atención ás seguintes actuacións:

Revisión e actualización de fondos. Trátase dunha actividade constante que permitirá a localización continua dos mesmos e evitará a perda de volumes.

Carnés lectores. Cómpre ter actualizada a base de datos de usuarios da biblioteca de alumnado, persoal docente e non docente. Eliminar aos que xa non forma parte da comunidade educativa e cómpre asignar eses e novos números de lector aos novos usuarios. Seguir a dinámica xa instalada, proporcionando un carné físico que facilite o empréstimo.

Continuación coas actividades plurianuais. Débese dar continuidade ás actividades que fomentan o hábito lector e dan vida á biblioteca escolar. O éxito das mesmas, entre as que se atopa a 'Hora de ler', vese incrementado curso a curso, erixíndose en prioridade ao longo do curso actual. No tocante á 'Hora de ler', establécese a lectura como actividade obrigatoria desde todas as materias conforme un calendario que se adxunta como Anexo no Plan de Biblioteca do centro.

Continuar co mantemento das Bibliotecas de Aula e de Biblioteca de Aula para o Pavillón. É preciso revisar e reordenar anualmente as lecturas propostas para as bibliotecas de aula nos diferentes niveis. Enriqueceranse as bibliotecas de aula de todos os niveis con novos fondos.

Fomentar o Grupo de Apoio á Biblioteca. O grupo está integrado por alumnado voluntario que coñece as Normas de Uso da Biblioteca, recoñece a CDU, sabe localizar e colocar libros, fomenta o uso responsable dos recursos da Biblioteca con campañas informativas para o alumnado do centro, e que participa de forma activa nas actividades propostas e que suxira outras novas, faga recomendacións de lectura e de adquisición de novos fondos, etc. Temporalización: todo o curso.

5. TIPO DE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO PREVISTO

Para converter a Biblioteca nun espazo con valor e vida, nun centro de recursos activo e eficiente que participe na consecución real das competencias clave, non só é necesaria a posta en marcha de iniciativas de dinamización, visualización e formación, senón tamén a actualización e ampliación dos fondos documentais. Para isto é preciso que a Biblioteca siga a ser visible nos órganos de decisión do centro, mediante a presenza da Comisión da Biblioteca (a través da coordinadora) na Comisión de Coordinación Pedagóxica. O Equipo de Apoio da Biblioteca, que estará constituído por seis docentes de distintos ciclos e áreas, traballará como un grupo ben coordinado e unitario, maximizando así o rendemento do seu labor.

5.1. Xestión Técnica e Organización

Hai unha parte mecánica na xestión da Biblioteca que implica fichar e informatizar os fondos segundo se van incorporando, asignalos a un determinado apartado da CDU, etiquetar e forrar a etiqueta e colocalos no andel correspondente, etc. Pero é fundamental asumir que, para que o centro de recursos que debe ser unha biblioteca funcione de xeito óptimo, é necesario manter unha continua actualización do seu catálogo e facer un seguimento do modo en que a Biblioteca o pon a disposición da comunidade educativa, así como insistir na correcta formación de usuarios. Para todo isto faise fundamental un ambiente acolledor e agradable, mantendo as zonas delimitadas e unha oferta de servizos axeitada. Ao longo deste curso e con referencia a este aspecto, temos o propósito de:

Levar a cabo unha política de compras que persiga o equilibrio dos fondos existentes. Neste senso, faise necesaria unha maior adquisición de fondos en galego, ademais de seguir mantendo a atención das necesidades dos distintos departamentos (itinerarios lectores de cada un deles) e a actualización xeral dos fondos, coa adquisición de material de interese tamén para adultos.

Continuar coa revisión dos fondos da biblioteca e o expurgo que se considere necesario, coa colaboración dos distintos departamentos didácticos.

Actualización das Bibliotecas de Aula en toda a ESO, PDC, así como en FP Básica e en Bacharelato.

Ademais tal e como se recolle nas instrucións de inicio de curso: a biblioteca ha de ser un lugar aberto. Se é preciso, buscaranse novas ubiacións para sacar os fondos do propio espazo reservado a biblioteca.

5.2. Outras Actuacións relacionadas coa Dinamización

Como centro de difusión da cultura do centro educativo, a Biblioteca pode e debe emprender labores de dinamización. Pero non debe esquecer o seu papel como documentalista que titorice aos departamentos, aos equipos e á propia Vicedirección do centro na selección ou cesión dos fondos e materiais máis axeitados para cada iniciativa de dinamización. Ademais das actividades

propostas e recollidas no punto 4.1. deste Plan, outros labores de dinamización planificados son:

- Dar a coñecer o funcionamento do servizo de préstamo de libros e a súa ubicación na Biblioteca: CDU, distribución do espazo da biblioteca, etiquetado dos fondos... Esta actividade está orientada ao alumnado que se incorpora de novo (fundamentalmente en 1.º da ESO e no primeiro nivel do Ciclo Medio e de FP Básica).
- Revisar as bibliotecas de aula en todos os cursos da BACHARELATO, ESO, e FP Básica, previa selección de fondos e en colaboración cos distintos departamentos didácticos.
- Organizar seleccións temáticas ou de carácter informativo cos libros, materiais e recursos que posúe a Biblioteca (temática amorosa, a saúde e os deportes, manuais de consulta, a arte, figura homenaxeada co gallo do Día do Samaín, Día dos Namorados, Día do Libro, Semana das Letras Galegas...).
- Celebrar o Día do Libro, con actividades de exposición, visionado de imaxes, presentación de temas, lectura de obras ou fragmentos de obras.
- Apoio ao desenvolvemento do Plan de Lectura, coa selección de textos e recomendación de lecturas como apoio aos departamentos didácticos do centro.
- Colaboración en proxectos organizados por outros departamentos, como o de Normalización Lingüística, o de Lingua Galega e o de Lingua Castelá. As actividades, como o obradoiro de creación literaria a cargo do departamento de Lingua Galega, aínda están por concretar, pero recolleranse na memoria final.

5.3. Formación de Usuarios

Unha vez iniciado cada curso curso, e coa listaxe do novo alumnado do centro, realizarase unha campaña de formación de usuarios, que constará das seguintes medidas:

- Elaboración dunha Guía da Biblioteca que será posta a disposición da comunidade educativa a través da páxina web do Val do Asma e que incluírá información xenérica sobre a Biblioteca e os servizos que presta, a adxudicación dun número de lector, as normas de uso e a organización dos fondos no espazo físico. O obxectivo é tentar que os usuarios acaden un coñecemento básico da CDU e da ordenación dos fondos de toda biblioteca. Tamén se lles aprenderá o mellor xeito de consultar na páxina do Proxecto Meiga os fondos da nosa biblioteca. Temporalización: 1.º trimestre.
- Formación continua de usuarios. Os membros do Equipo de Apoio desenvolverá un continuo labor in situ de formación de usuarios da biblioteca, dando pulo ao uso autónomo da mesma, guiando os usuarios na busca de fondos nos andeis da biblioteca e na busca de información en Internet, etc. Este labor será moi importante, sobre todo, nos recreos. Temporalización: todo o curso.

5.4. Educación para o Acceso á Información

Educar para acceder a unha información veraz e útil resulta vital. Potenciarase a través da seguinte actuación:

Impulso e coordinación, no marco do Proxecto Lector, da confección e dotación de itinerarios lectores desde os distintos departamentos, de forma que o alumnado reciba unha orientación con respecto á bibliografía apropiada para traballar cada unidade didáctica, apartado ou materia en cada trimestre. Temporalización: os primeiros días de cada trimestre.

6. FOMENTO DA LECTURA

Conseguir un bo hábito lector é un dos fins máis importantes de toda biblioteca escolar e do Proxecto Lector do centro en que se insire, pois a lectura é fonte de gozo e medio único para facilitar o acceso á cultura. As iniciativas que buscan o contacto do alumnado (e das súas familias) cos libros deben gardar un lugar destacado entre as iniciativas da súa programación.

En estreita relación co fomento da lectura atópase a 'Hora de Ler', a través da que se procura a mellora no comportamento lector, respondendo aos intereses de lectura dos alumnos. A nosa pretensión é facilitar ao noso alumnado a posibilidade de ler en silencio, durante 30 minutos ao día, o libro que queira. Tentarase que cada día lle afecte a profesorado e disciplinas distintas. Esta actividade está pensada para o alumnado da ESO e FP Básica. As bibliotecas de aula contribúen en gran medida a facilitar esta tarefa, facilitando a presenza de fondos seleccionados por niveis para cada curso, de xeito que o alumnado dispoña de lecturas adaptadas á súa idade e aos seus intereses. Temporalización: todo o curso.

Tamén resulta interesante no tocante ao fomento da lectura de seguir co Club de Lectura, que permitirá entre o alumnado interesado que este atope na lectura un novo modo de traballo e aprendizaxe, coas postas en común diante de todo o grupo, sempre guiadas por un profesor que forma parte do equipo da biblioteca. Ademais, a través do clubs de lectura a Biblioteca implicarase no proxecto 'Donas de si', que será coordinado desde o departamento de Filosofía.

7. APOIO AO DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO DE LECTURA E OUTROS PROGRAMA E A OUTROS PROGRAMAS E PROXECTOS DE AULA/CENTRO

No Decreto 156/2022 e 157/2022 dise que o Plan de lectura será un documento deseñado "coa finalidade de promover a lectura, que se concretará anualmente na programación xeral anual a través de actuacións destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades no uso, no tratamento e na produción da información, en apoio da adquisición das competencias clave". Desde a Biblioteca escolar xa se está colaborando de

forma activa neste aspecto e preténdese seguir avanzando até a culminación do proceso. Así pois, e tendo en conta o Proxecto de lectura do centro:

- Preténdese seguir colaborando co profesorado de cada área e materia na selección, programación e execución de actividades de fomento da lectura, na confección de itinerarios lectores axeitados a cada materia e a guía no uso da biblioteca como centro de recursos, co obxectivo de que o noso alumnado mellore a súa Competencia en Comunicación Lingüística e noutras competencias clave.

8. APOIO AO ESTUDO OU OUTRAS ACTIVIDADES DESDE A BIBLIOTECA PARA A COMPENSACIÓN DAS DESIGUALDADES SOCIAIS

A Biblioteca debe cumprir a función de achegar a toda a comunidade escolar uns recursos culturais e para a aprendizaxe que a situación socioeconómica das familias, ou a dispersión das entidades e da poboación propias do noso rural, ás veces, non facilitan. Polo tanto, a Biblioteca cumpre unha función de compensación das desigualdades poñendo a disposición do alumnado e das familias materiais actualizados e seleccionados con criterio de calidade, así como oportunidades para o encontro coa cultura en xeral e coa lectura en particular.

Así pois, como órgano de compensación social, a Biblioteca debe formar parte das iniciativas que procuren a supresión das desigualdades sociais, con especial atención a discriminación por xénero. Nisto pensamos cando decidimos dar unha ampla cobertura horaria, dentro das posibilidades dos membros do equipo da biblioteca. Queremos dar a posibilidade a todo o alumnado de acceder aos recursos da Biblioteca durante o máximo tempo posible.

Outras iniciativas réxense por esta mesma preocupación social:

Adquisición de material dos itinerarios lectores marcados polos distintos departamentos (bibliografía, lecturas obrigatorias...) para que todo o alumnado do centro teña a acceso a el.

Adquisición de novos fondos a petición do alumnado, por recomendación ou intereses propios.

Promoción do préstamo dos fondos da Biblioteca durante o verán, tanto de material de apoio para o alumnado con materias suspensas, como de material con finalidade estritamente lúdica.

Realización de actividades a petición do alumnado, con fines informativos ou didácticos.

9. ACCIÓNS PARA A INTEGRACIÓN DA CULTURA IMPRESA E DIXITAL

A Biblioteca debe ser un centro de recursos integral e, aínda que os materiais bibliográficos en formato papel son –e deben seguir sendo– os que posúen

máis peso, as novas tecnoloxías veñen abríndose paso. De feito, as novas xeracións, rapaces e rapazas considerados xa "nativos dixitais", teñen máis facilidade para utilizar o soporte dixital que o impreso. O noso labor debe aceptar esa realidade e esa aceptación pasa non só por desenvolver o noso traballo facendo uso deste soporte, senón por servirnos das novas tecnoloxías para facer que o alumnado se achegue ao libro e ao coñecemento. A nosa aposta neste plan por:

- Prestar continuo servizo de orientación ao alumnado na busca de información e nas súas tarefas de investigación a través da web.
- Ofrecer préstamos de lecturas en formato dixital (ebook), principalmente para os integrantes do club de lectura: é este un formato moito máis atractivo para o alumnado destas idades.
- Fomentar a busca de fondos a través da aplicación da biblioteca así como de bibliotecas de Galicia.
- Ter o servizo Bega-elve 2 da Consellería para que os usuarios/as podan ler on-line os fondos dos que dispón esta plataforma.
- Propoñer actividades concretas desde a Biblioteca orientadas á busca de información en xornais e revistas dixitais, páxinas web específicas, con información fiable.
- Realizar exposicións dixitais e exposicións de cultura impresa sobre temas específicos, relacionados moitas veces coa celebración de datas conmemorativas ou algunhas efemérides.

10. DIFUSIÓN DOS RECURSOS DISPOÑIBLES NA BIBLIOTECA

A visibilización da Biblioteca considérase un aspecto prioritario; debemos conseguir que a comunidade educativa coñeza os recursos dos que dispón a nosa Biblioteca. Para iso levaranse a cabo diferentes medidas:

- Emprego de expositores e carteis nos que se amosen, con motivo das distintas datas a celebrar, información e fondos que garden relación co tema a tratar; traballos de creación; recomendacións feitas desde a Biblioteca... Temporalización: todo o curso.
- Difusión dos recursos dispoñibles na Biblioteca, coa elaboración dun panel expositor, na entrada da propia biblioteca e do centro, onde se indiquen as actividades a realizar, concursos promovidos desde a Biblioteca, artigos e noticias de interese cultural publicados en xornais e listaxes de libros recomendados. Temporalización: todo o curso.
- Habilitación dun Espazo de Novidades Literarias no expositor situado á entrada da Biblioteca. Temporalización: todo o curso.
- Difusión das actividades de conmemoración a través das redes sociais, coa fin de promover entre e informar á comarca sobre as actividades levadas a cabo. Farase a través de notas de prensa. Temporalización: todo o curso.
- A dinamización do Equipo de Apoio á Biblioteca, integrado por alumnado voluntario, que serve de ponte entre o alumnado do centro e o profesorado que forma parte do Equipo da Biblioteca.
- Información actualizada, a través da web do centro, da Biblioteca

(actividades, novidades lectoras, horario de atención, etc.).

11. HORARIO PREVISTO DE ATENCIÓN ESPECÍFICA E PERSOAL DO EQUIPO DA BIBLIOTECA

A normativa das bibliotecas escolares insiste en que esta debe ocupar un lugar destacado: "Unha vez distribuído o horario de atención directa ao alumnado, a dirección do centro deberá dar prioridade á biblioteca escolar e asignar horas lectivas e complementarias ao responsable da biblioteca e ao profesorado do equipo de apoio, axustadas ao labor que estes docentes realizan en beneficio de toda a comunidade educativa..."

A dedicación á biblioteca non é fixa xa que varía cada curso escolar. O que debe estar sempre cuberto son os 5 recreos .

Tamén debe estar asignado un coordinador/a da mesma.

12. CRITEROS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Avaliar os logros das iniciativas que se acometen non sempre é doado porque non todo é medible, pero hai algúns elementos que poden facilitar este labor e, tendo en conta que o noso proxecto incide na posta en valor, na acción, na dotación de novos recursos, na oferta de servizos amplos e na calidade, o nivel de uso da Biblioteca, así como as valoracións dos usuarios, serán un bo índice de medición. Son indicadores que se terán en conta para a avaliación do proxecto e instrumentos que se van empregar para tal fin os seguintes:

Participación do profesorado nas actividades de dinamización.

Uso da Biblioteca por parte do persoal do centro (número de empréstitos).

Aceptación ou non, e valoración do labor da Biblioteca segundo enquisas que se pasarán ao final do curso.

Grao de capacidade da Biblioteca á hora de dar servizo ás necesidades dos departamentos: compra de material que se solicitou, propostas de actividades ou melloras se as houbo...

Análise periódico do Diario de Suxestións e comprobación do seu cumprimento: recomendacións de libros para mercar.

Todos os obxectivos e logros acadados e non acadados serán reflectidos na Memoria que se presentará ao final do curso. Será unha boa forma de reflexionar, valorar e avaliar o traballo realizado.